

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **V. T. B.**, zastoupena Mgr. Nad'ou Smetanovou, advokátkou se sídlem 28. října 1001/3, Praha, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 5. 2020, č. j. 62 A 75/2018 - 42, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 4. 2018, č. j. MV-91460-4/SO-2016. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání stěžovatelky a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 26. 5. 2016, č. j. OAM-435-16/ZR-2016, jehož výrokem I. byla podle § 46 odst. 1 v návaznosti na § 37 odst. 2 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) stěžovatelce zrušena platnost povolení k dlouhodobému pobytu, a výrokem II. podle § 37 odst. 3 téhož zákona jí byla stanovena lhůta k vycestování z území České republiky v délce 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] V rámci řízení o kasační stížnosti stěžovatelka dne 22. 7. 2020 podala návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V něm uvádí, že s ní bylo dne 20. 3. 2019 zahájeno řízení o správním vyhoštění, přičemž rozhodnutí o správním vyhoštění bylo k jejímu odvolání zrušeno, nicméně vyrozuměním ze dne 30. 6. 2020 byla informována o změně kvalifikace vedeného řízení na řízení o povinnosti opustit území. Stěžovatelce tak bezprostředně hrozí, že jí bude uložena povinnost opustit území České republiky, a pokud by na zdejším území setrvala, vystaví se riziku, že s ní bude opětovně zahájeno řízení o správním vyhoštění. Po stěžovatelce nelze požadovat, aby předcházela vzniku vážné újmy tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky.

[3] Stěžovatelka dále popsala, že na území ČR pobývá již přes 12 let. Byť zde nemá rodinu a je svobodná, za dobu svého pobytu si zde zařídila celý svůj soukromý život. Ten je v současné době plně orientován na její aktivity pro křesťanský spolek Vietnamská misie z.s., orientující se na náboženské vzdělávání dětí a mládeže, charitativní a dobročinnou činnost. Její náboženské

přesvědčení také zhoršilo vztahy s její rodinou, protože všichni rodinní příslušníci jsou buddhisti a nemají pro její vyznání pochopení. Stěžovatelka si není jistá, jestli by jí rodina poskytla pomoc potřebnou k reintegraci a u jiných osob by s hledáním pomoci těžko uspěla. Stěžovatelka má také vyživovací povinnost ke své dceři, proto má obavy, jak by jí po návratu do Vietnamu byla schopna dostát. Vycestování by ji také připravilo o možnost praktikovat svou víru, protože ve Vietnamu se jedná o okrajové náboženství, které je komunistickou stranou považováno za nežádoucí a potenciálně ohrožující.

[4] Ke svým ekonomickým poměrům stěžovatelka uvedla, že v současné době nedisponuje platným živnostenským oprávněním, neboť správní orgán I. stupně jí odmítl vydat překlenovací štítek, přestože její správní žalobě byl přiznán odkladný účinek. Je přesvědčená, že tento postup byl nezákonný, a pokud bude kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, bude se dále domáhat vydání překlenovacího štítku a zastavení řízení o povinnosti opustit území.

[5] Dle přesvědčení stěžovatelky se přiznání odkladného účinku nijak negativně neprojeví v právní sféře jiných osob. Stěžovatelka nikdy nespáchala trestný čin ani svým jednáním neohrožovala jiné osoby. Dodala také, že její záznam v SIS jako nežádoucí osoby v Norsku již expiroval.

[6] Žalovaná s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí. Uvedla, že stěžovatelkou tvrzená újma nebyla nijak prokázána ani doložena. Její tvrzení stran nemožnosti praktikovat svou víru ve Vietnamu se pohybuje spíše v rovině možných obav a teoretických úvah. Odkázala také na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2019, č. j. 8 Azs 137/2019 - 35, v němž zdejší soud vyslovil, že je přirozené, že pokud na území některého státu žije cizinec řadu let, utvoří si zde alespoň nějaké základní společenské vazby, avšak stěžovatel v dané věci toto své obecné tvrzení nijak nedoložil. K otázce nároku stěžovatelky na vydání překlenovacího štítku žalovaná uvedla, že stěžovatelka podala žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání ještě před nabytím právní moci rozhodnutí o zrušení tohoto povolení, pročež jí svědčila tzv. fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, a to do právní moci rozhodnutí o prodloužení platnosti uvedeného povolení. Toto řízení však bylo ukončeno dne 16. 1. 2019, kdy také zaniklo její oprávnění pobývat na území České republiky. I v případě, že by rozhodnutí žalované v nyní projednávané věci bylo zrušeno, stěžovatelka by byla povinna z území České republiky vycestovat.

[7] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, *„jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem“*.

[8] Institut odkladného účinku se primárně vztahuje k žalobě jako prostředku ochrany veřejných subjektivních práv. Kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Odkladný účinek vůči pravomocnému rozhodnutí by proto měl být přiznáván pouze v ojedinělých případech, pro něž zákonodárce užil slova o *„nepoměrně větší újmě“*. Přiznáním odkladného účinku se totiž prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tímto zákonným postupem je meritorní rozhodnutí o kasační stížnosti, nikoliv přiznání odkladného účinku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 5 Afs 84/2012 - 33).

pokračování

[9] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Kasační soud vycházel zejména z předpokladu, že nedejde-li k odkladu právních účinků napadeného rozsudku do doby jeho rozhodnutí o kasační stížnosti, bude stěžovatelka v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů nucena opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti. Vycestování stěžovatelky by přitom vzhledem k jejím stávajícím poměrům nepochybně zasáhlo do její soukromé i pracovní sféry, neboť na území České republiky žije již přes 12 let, během nichž zde nejen provozovala podnikání, z jehož příjmů plnila svoji vyživovací povinnost k dceři, ale je zde také aktivně zapojená do aktivit svého náboženského spolku, kde pracuje s dětmi a mladistvými, a má zde pochopitelně zařízený celý svůj soukromý život. Ačkoliv může stěžovatelka ze země původu opět požádat o povolení k dlouhodobému pobytu, obtíže spojené s vycestováním, s řízením o případné nové žádosti o udělení pobytového oprávnění a s případným návratem do České republiky shledal Nejvyšší správní soud jako reálnou hrozbu nenahraditelné újmy, která by jí mohla vzniknout v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nucené vycestování mimo území České republiky by nadto mělo za následek ztížení možností stěžovatelky uplatňovat svá práva v řízení u soudu, přestože je zastoupena advokátem, a případně také v dalších souvisejících správních řízeních, která jsou s ní vedena.

[11] Naopak Nejvyšší správní soud pokládá za nepravděpodobné, že by v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti hrozila újma jiným osobám, jelikož tomu žádné indicie nenasvědčují. Kasační soud tak vyhodnotil, že újma, která by mohla v případě nepřiznání odkladného účinku vzniknout stěžovatelce, je nepoměrně větší, než jaká by mohla vzniknout jiným osobám.

[12] Nejvyšší správní soud rovněž neshledal existenci skutečností, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, v němž dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS).“

[13] V nyní posuzovaném případě nelze přehlédnout, že důvody, pro něž byla stěžovatelce zrušena platnost povolení k dlouhodobému pobytu, nejsou natolik závažné, aby její další, avšak přesto časově omezené dobou řízení o kasační stížnosti, setrvání na území představovalo rozpor s důležitým zájmem, kterým je zde zájem státu, aby se na jeho území nacházely pouze osoby mající k tomu potřebné oprávnění.

[14] Kasační soud tudíž dovedl naplnění všech shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. V souladu s § 73 odst. 3 s. ř. s., přiměřeně užitým na základě § 107 téhož zákona, se odkladný účinek vztahuje na kasační stížnosti napadený rozsudek. Vzhledem k tomu, že krajský soud usnesením

ze dne 8. 6. 2018, č. j. 62 A 75/2018 - 22, přiznal odkladný účinek žalobě stěžovatelky, fakticky se do meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti obnovuje i odkladný účinek ve vztahu k vykonatelnosti žalobou napadeného správního rozhodnutí.

[15] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 28. srpna 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu